د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر-د صلح نړۍ
مينه او دوستی-صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شایع کیږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډیرو خلکو سره ډیره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګکار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغيزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغيږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!
مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.
زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلي الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره تړې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاستر ګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه ستر ګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظنورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه ستر ګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	١
ښکلا اوهنر	١-٣
دصلح نړۍ	٣-٥
مينه اودوستي	٥-٧
صلح کل	٧
ابتکار	٧-٨
ژوند	٨-٩
دمونشن دسفريوه خاطره	٩
دهقاني	١٠-١١
دوطن محبت	١١
دوطن پالنه	١٢-١٣
ګرانه وطنه!	١٣-١٥
دوطن خاوره	١٥-١٦
سپين غر	١٦-١٨
په باغ کښې	١٨-٢٠
آزادي	٢٠
دزړه شکوه	٢١
دژوند ډيوه	٢١-٢٣
پسرلی راغلی	٢٣
دبهارفيض	٢٤
دخزان سندره	٢٥-٢٦
دمني خاطره	٢٦-٢٧
په وربل باندې ګرد	٢٧
دحسن جلوه	٢٨
ملت اومملکت	٢٨-٣٠
لوی افتخار	٣٠-٣٢
ويده ګوجر	٣٢-٣٣
ناخاپي کاني	٣٣-٣٧
ټکی اوريا	٣٧-٣٨
عاقبت	٣٨-٣٩
زما حال	٣٩
داميدرڼا	٤٠
لمره!	٤٠-٤٢
دوطن ترانه	٤٢-٤٣
دافغان ترانه	٤٣-٤٥
ديووالی ترانه	٤٥
دمعارف ترانه	٤٥-٤٦
دغيرت سندره	٤٦-٤٧
استعمارچيان	٤٧
علم او معنا	٤٧-٤٨
دپلار توره	٤٨-٤٩
نه ځي	٤٩-٥٠
ښکاري باز	٥٠-٥٢
زخمي زړه	٥٢-٥٩
دشاعرنظر	٥٩-٦٠
څه ګورم	٦٠
غريب ماشوم	٦١-٦٢
خوارحسن	٦٢-٦٣
همدردي	٦٣-٦٤
حسن اونظر	٦٤-٦٥
بډای	٦٥
ماشوم	٦٦
غزل	٦٦-٦٧
دنازمېرمني	٦٧-٦٨
په ليلی پسي ځم	٦٩
څومره به ښه وی	٦٩-٧٠
څه يم	٧١
زما ګناه	٧١-٧٢
زما خوب	٧٢-٧٣
انسان	٧٣-٧٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
خه جوړشوه؟	۷۵ـ۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷ـ۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاوري اوګردونه	۷۹ـ۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړيتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمرکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴ـ۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلیخا	۸۵
فکر او مینه	۸۶
آشنايي	۸۶
فکراوکار	۸۶ـ۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸ـ۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰ـ۹۱
حقیقت	۹۱ـ۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اورباندې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار   خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دي دورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي
نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړی

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
وروروله صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه
دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت" هيله اوفکر جهاني وي
زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګبڼۍ مې نیسي
مینه په ماباندې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې
توره شپه څنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شوندې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپين اوتورچې ګورې

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسيږه

له دې ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه

دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندي فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!

که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته دربېدلی يې سرکوزی

ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې

بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه

چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه

دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ يومٍ هُوَفِې شاٍن دی له هرشان سره اشناشه

اور، اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی يې

صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوي خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ښخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې ښوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه ناري کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوســــــي لويـــــه ګنـــــاه ده مــــرګ دی مړينــــــه ده فنــــاده
پـــه امیـــد ژونـــدون تـــه ګـــورم کـــه چـــړې راتـــه تېـــرې کـــا
ژونـــــدچې هرڅنګـــــه وي ښـــــه دی هرڅـــــوک غـــــواړي چـــــې ژونـــــدی وي
مګرژونــــــدغلامی دې خـــــدای بربــــاد خـــــاورې ايـــــرې کـــــا
کـــــه نـــــورهېڅ نشــــــئ کــــولئ وچ اوښنېشـــــئ غلامــــانو
غلامــــان چـــــې پيدانشـــــي بــــاداران بـــــه بیچـــــارې کـــــا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلتــــــــه بـــــــــل رســـــــم و رواج بلــــــــه دنيــــــا ده
مينـــــــــه پټــــــــه چانـــــــــه نـــــــــه ده بـــــــــرالاده
ښـــــــــــکلول غيږکښـــــــــــې نيــــــــول دنوروخکښـــــــــې
کــــــــه پــــــــه خوښـــــــه اورضـــــــاوي خـــــــه پـــــــرواده
پـــــــــه غلانــــــــــه دي پـــــــــه ښـــــــکاره دي يــــــــارانې
نـــــــه هجـــــــــران شـــــــــته نـــــــــه دهجرترانـــــــــې
بـــــــــې ريبـــــــــاره وصـــــــــالونه شـــــــــامدام دي
نشـــــــــته کـــــــــودې نـــــــــه تعويذنـــــــــه شـــــــــکرانې
کـــــه پـــــه ګـــــل پـــــورې ســــينه مـــــرې بلبلـــــه
کـــــــــه دښونېوښـــــــــکلول وي يولـــــــــه بلـــــــــه
نـــــه پېغورشـــــته نـــــه رټـــــل شـــــته نـــــه تورونـــــه
کـــــه هرچـــــا لـــــه ځـــــان ســـــره خـــــوک ګډولـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني ځومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړې اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپيروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوږومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده ښي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   دانبايسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهيږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخوږې، غوړې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شي به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپیټۍ
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دباداپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوړورته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پې دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته

څوک تينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډيرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډيرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ځول قربانېږو

ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټې پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکېږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديې له توروخاوروزرجوړېږي

دکاريګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړېږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول وړپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
څمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   دا سپین غردی ننګرهار کښې

دخیبر له دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشې   ګرځېدلی دې ګلزار کښې

چې له شنوزمریوډک دی لرې هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښترې تورې زلفې   تک سپین مخ یې دلېلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمرراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنوررشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمې دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهېږي جړوبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي
دسپين غره تورې لښکرې دښترويې پېرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی درناهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوند ډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړې په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندې کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانـدې نيسي چې کړېږه

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونرېزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروکلومینو ننـدارچیانو

هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو

دهقانان لري په تاسودېرحقونه

دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر

نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله

له غلامه چې لباس یې وي حریر

دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي

په قفس کښې دسرو زرووي زهیر

چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه

راته یاد داسارت شي بدتاثیر

همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي

اوبنکې یې بالښت دخان اومیر

له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي

بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندېې لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې وويني سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه بانديې شيدايم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډیوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورڅخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم

دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی

وخت د ګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پانې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي

په ګرمجوشۍ کښې بهارڅومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کوروران وي له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله

ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زیړیږي

سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼي ریږدي لکه زړونه دخوارانو

دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زیړې پاڼي چې رپیږي خو رالوېږي

ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته

چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی

ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لیږدي

ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې

ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا

ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بډایان دې هم هواته هوسیږي

درروان دې ګرنډیوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اونګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله
زیږنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمنې خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزیږرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ
که پوهیږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلایي کړه جامه خپله
په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه کوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړې پاڼې راتوییږي
سوړتنور دغریبانوپرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

ګله ګل ګله مېوه وي په باغوکښې
ګله سیوری ګله اوروي په دېروکښې
ګله پاڼې دي په کارګله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې يې لیندې باڼه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربسودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پاڼه يې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولو یوخزان اویوبهار و
ښه اوبدې وشریک یوې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې
چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یومملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټې ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غړونه بېل خويونه

مګردواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ړدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېرډي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم

دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتونه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چاامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالی څه قدرسټړی وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېوځنګلوکښې په شنو دروکښې
يو دوه ګوجرومېښې پوولې
هريوه خپلې مېښې روزلې
نه يې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يې زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رونولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېووړ نصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې

چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ته ولې
له خپلومېښو لاندې راټولې

څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټی واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وی یې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټی راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي ګانې***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غړکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرڅه لړاوړېر
دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅكله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه كارو باندې نېك ګمان شه
چې سړى لړڅه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولى ويوكاڼى له خپل بامه
يوناڅاپه ولوېدلى په چاباندې
چې ولاړوبې خبره ټېټ دلاندې
همداكاڼى وهغه سړى ساتلى
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولى
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دى وپرې ويشتلى بې ګناه
لاس يې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهرېې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه وم ويتشلى خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه
نوېې كاڼى له خپل كوره كړ ګذار
خبرنه وچې راځي څوك په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې ولېدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه وينی احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان

نوردې خوښه چې اغزي کرې که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که

پکښې وکړه ښه تخم د،،الفت"
نو به وينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادېږي خه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پړي کښيږدي درواوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم
دادنياده کډه وده تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي
څه لولی اوبي حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبا ل له تيلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه څغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي
له دې خرآسمانه هروخت ږلی اوري
وري سېلاب دزماني واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځي وي دنياکښي
بياله نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وینځلي
هریوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سیلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته
تیت وپاس خړاوروښانه مالیدلي
ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی
دی دنیا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

ټپه تیاره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
څومره ډېرکارلرمه

یمه پښیا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه
بېړه تلوارلرمه

ملګری تللی زه ویده پاتې بېدیاکښې یمه
غره اوصحراکښې یمه

واړه سپاره دي یوزه پلی په شابارلرمه
یوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تیرېږي
په لارکښې نه درېږي

زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خدایرو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا
هم راډیوپرې ګویا

زه لاتراوسه دتیلی په دکان کارلرمه
ورته جارجارلرمه

هریومیدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
اودخپل جاه و جلال

زه هېڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
زیاراوزحمت ویستلی

کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا*

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمیدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپیښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوندی ستا په برخه — چې نورتېول ترې ګرېزان دي
لږ څه وګوره سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه وانړدي

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډي

لمر ه!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زمور مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لوی اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لس ویښم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
مندۍ ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ دیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر
دی نمک خورددې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري
بايدچې داحق کړي اداورروي که خورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ
که يې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوييږو په دې مينا مستيږو
خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي
ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي
دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې
له غلیمانو دې په امان یې
ته دې سرلوړی تل په جهان یې
زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه
ستاله عزته له اعتلانه
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو
دښمن دظلم دناروا یو
آزادي ستاتو آزادي ستایو
سرپه وطن ږدو په ننګ فدایو
نه ظالمان یونه مظلومان یو
ښاغلی نسل مونږ دافغان یو
تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالى ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوريوچي آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بېرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن څارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان
آزادي زمونږ ليلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تيره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښکردمعارف يولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کوو پالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو   هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسروو ینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ

دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروبااداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشال ل دپاکستان لري

سیسۍ ولې هوسۍ ولې وږې وږې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه دروموي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټي کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټیږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستی يې پوټکی دسموروي
خلق يې پېژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو يادګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تيکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس يې وينم
په ډېروزړونوکښې يې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزيده ورځينې
په غزاګانو کښې يې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ايښی
نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هېڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه
خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل کـه لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان يوپتنګا ن بلوډيوونه نه ځي

څو قرنه کيږي توره لاس کښې د افغان وينمه
د تورې بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې موتورې معلقې وې تل
دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا
دتورې قدر زمونږ ستر ګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوی عادت مونږ پريښودلی نشو
د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه څي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه څي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوڅه اوپرېکړه دچړوتوروله خولونه نه څي

ښکاري باز*

بازنيولی په منګولوکښې سيسۍ وه

خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه

چې يې راوړه خپل خاوندته سلامته

بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاويل ورته چې ای بازه نادانه

څه ليدلی تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته

ورته نيسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نيولی له غړۍ تا

ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې

پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې

له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته

څنګه راغلې ورته بياپه دېراخلاص ته

قدرت تاله درکړی لوی وزرونه

ستا پروازلاندې خدای کړی اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تیرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نرۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیېږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تاربانديې تړلی ته انسان يې
چې تابع دده دحکم اوفرمان يې
بازويل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱) *****

زړه يې مه بوله توركانی دصحرادی
په ليدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ څوریږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو　　التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه　　مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه　　له پیمخې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه　　یادمینې دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې　　که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې　　وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې　　په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سورې　　دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرکوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی　　وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وړی　　که آشناکه ناآشنادی
انسان کله خبردارنن　　په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي　　ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده　　که له لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې　　ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی　　مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کیږدی ده　　یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه　　په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی　　طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه　　ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته　　دشپوورځو په میناکښې
دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده   پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې   لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي   ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!   په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې   ژړوونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه   نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره   دبلبلواشیانه ده
په سینګارېې مه غولېږه   یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي   بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري   لوی قصرونه رانړېږي
له دریاب دزمانې نه   بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوړی سترګې   په هیڅ شانې نه مړېږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو   رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته   ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه   دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته   نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس   لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي   میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن   دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره   پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې   دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده   لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي   که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته   چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورد بل ورورما ل ته غل دی
دوه خوارۀ یاران چې ګورې   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویریږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   ټینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غونډې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی خنګه غرهسې کربوری
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمې اورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی　　ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره　　دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی　　توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه　　دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځېږي

توره حق اوحقيقت دی　　شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو　　بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف يې بس دی　　چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه　　ورنه خوف اوحياکېږي

توريالیو په حضورکښې سرټيټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره　　په ديناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي　　چې قايم پرې عدالت کړي
ياويستلی توره لاس کښې　　حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي　　په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منکول کښې دلېوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره　　په ناحقه خونريزي کړي
چې بې دين په هاتي سورشي　　دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره　　داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي　　دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري　　له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم　　سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالیو　　خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام يې　　په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک　　که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې　　که ښه نوم اوعزت غواړي
يادين اودنيا ګټه　　يالـه خدايه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي　　خوتينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي   تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که په پوهېږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردڅوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتوروله واره

بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   ماليدلی دامضمون دی

„مړني دي چې ياديږي په سندرواوپه وير“
دهرنشي ورکولي دتېري توري تاثير

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسېږه
که په ږلې اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هېچا   اوله هېڅ شي مه ويرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه

داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه

نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه

دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان خټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده

تقاضادزمانې ده
اوکه پوهه هوښياري ده

دپښتون عالي فطرت دی
که غيرت ايمانداري ده

ددې ټولوای پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره وازه استقبال دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
که تېرشوی دوران راشي

دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي

بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي

په هماغه زړومېنو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوځوواړودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي

څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداري دي

دچامال اودولت خوښ دی
په دنيايي سترګې سرې دي

چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکارېږي پخپل قام ده پېرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
ی زما دسترګوتوره

چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کيږي هرګوره

هرپيغام چې يوغوړاوري
بل ته هم رسيږي وروره

ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولي ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه
سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بېل رنګ کله دوه وروڼه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو
یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراو کهول شي

دازخمې زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتنې دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي
څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر**

زه یې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه وېرنډونکي ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرې ځنې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهېړم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی
خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بداېانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولیږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څیرې کړو دانښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځي په آسمان کښي بيا

څه ژړاملګري ده دژوندیوې بريښناسره

تول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ

ډيرلکه لاله داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هيڅ کورکښې پيدانکړي

يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر*

دړانده بړای په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه

ډيوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروستړګو

څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه

دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بينايې د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تيريدلو

دمېوواننتظار ډيرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و

بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه

مال ل دولت له حده تيرو،واک يې خپل وهرڅه ډيرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه ځوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای*

يويې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډيردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي يوه بې مړه ده ډيره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خځېدلی تري پيړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوربده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رمزونه دمینې راته موروپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدوبه یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که له نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړې
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اېښې داشین خال سټاپه جبین دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا اميل کښېي يې سل زړونه دي پيیلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمیرمنې***

ورورډې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښېي اميل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپيزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسيزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ربياره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اواره نه پیژنم یم دماشوم په مثا ل
څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوری نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې
زه درنږدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرخه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغربیانویمه

سکنی ورورد عاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېرویربدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوريې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډیوولوپتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهیدلي دي

داچې ډیرکاره درته ولاړدي ټیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلیدلي دي

هیڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پیژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډیرپه دغه شغل ریاست ته رسیدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيريې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوڅورنګه زندان ليدلی دی
که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه
تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دیوې مندې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک څیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني دېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډیوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زماداآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړ څپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظرد محبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زروډپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهېدلی نن“ الفت“ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتې وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حا ل يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحا ل دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوا ل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دایې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه یې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتیتېږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سیني نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات یې تیټ اوپست راملومېږي

زمونږ په مامورینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستا یوداب ل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼاکړو

ترخوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندي طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاوري اوګردونه

(۱)

که څنډي کله جامي خپلې له خاورو

ته پوهیږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يوځلې له کوم هيواده

چې يې خپل کالي ښندلي په ښووارو

(۲)

له کوم لوري راروان يوجهان ګردو

مخ اوښت باندې يې پروت دلارې ګردو

ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره ښومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروښوه پيداڅېرعالمونه

چې آبادي کړه لوى کلي لوى ښارونه

يوځوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې ښوه اوچت يې ښوه ګردونه

(۴)

کلى وران وخوباقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکى دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږله خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرد او ملت

(۱)

په زرګونوکلوژونودکړي ملتونه

په قرنوقرنوځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې

که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې

علم او پوهه بل شى نه دى بينايي ده

خوشې ناست يې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلى له مغزوده

هسې نه چې په دې ډېروکتابوده

په نظرکښې که دقت صحيح سنجش وي

علم زيږنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتيانو له وينه دامعلومېږي

چې خبروباندې څوک نه سړى کېږي

سړى نه دى چې يې کاردسړونه وي

په خبروکه هرڅومره ښه پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډېوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فريادي نشي
زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په ليدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سياست

سياست دمطلب سرته رسول دی
په تدبيراوفکرباندې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقيمه نتيجه نه اخيستل دی

بې قدري

لکه ګل دبيابان هسې لوييږم
څوک مې نه ويني په سترګوچې څه کيږم
دښايست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسيږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیموکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده

دمسلک پیروي لویه ازادي ده

په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه

هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسي ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند وارہ خوندونه

چې څوک نه ویني څه زجربې قانونه

اطمینان دروح اوفکرهلته بویه

چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایې صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي

که صحیح معنایې غواړې زما جانه

په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینــــه تـــل اوســـي دزړولانـــدې کوروکښـــې
فکـــــــــــــروي ددماغونوبنګلوکښـــــــــــې
پـــه لوړکورکښـــې کـــه خـــه عقـــل فکـــر غـــواړې
محبـــــت مـــــه لټـــــوه لوړوقصروکښـــــــې

آشنايي

لـــه غموســـره مـــې هـــومره آشـــنايي شـــوه
چـــې يـــې اوس راتـــه مشـــكله جـــدايي شـــوه
لـــه ترخـــو زړه نـــه صـــبريږي چـــې عـــادت شـــي
دښـــمن هـــم ســـړی تـــه خوږشـــي چـــې يـــاري شـــوه

فکراوکار

(۱)

چـــې لـــه لـــري ســـړی كانـــدې سنجشـــونه
كارتـــه نـــه رانـــزدې كيـــږي كـــړي فكرونـــه
لـــــــــه دې فكراوسنجشـــــــــه پيـــــــــداكيږي
دماغونوكښـــــــــې سودازړوكښـــــــــې غمونـــــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکریوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپیغلومنګي خپل ډکول

یومنګی دډکېدووخت کښې ویل

تږي نه یواوبه ځکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتږی اوبه ځکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو تږولـه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوه نه شي اچولي

که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسیزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پري نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوټولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دکودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلې زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمې کړم
یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهـــــــان هـــــــره ذره کښـــــــــي عشـــــــق عيـــــــان دی
مـــــات کـــــودړی ســـــره هـــــم دعشـــــق داســـــتان دی
ډيـــــــرمين پـــــــه دي کـــــــودردي يوځـــــــای شـــــــوي
ډيرمنګـــــــــي دلتـــــــــه مـــــــات شـــــــوي لنډـــــــدبيان دی

خوشحالي

کـــــــــوروکلي کښـــــــــي ســـــــــکوت اوقـــــــــراري وه
چـــــي کتـــــل مـــــــي پـــــــه کوخوکښـــــــي خوشـــــــحالي وه
يوناځاپـــــــــــه راپيـــــــــــداکوم ليـــــــــــونی شـــــــــــو
ماشـــــــــومان ورتـــــــــه راغونډشـــــــــوه خوشـــــــــحالي وه

تور او سپين

کـــــــه مـــــــي سرشـــــــي دهـــــــاتي لـــــــه پښـــــــولاندي
کـــــــه لـــــــه پاســـــــه مـــــــي راغورځـــــــوي دلانـــــــدي
تورتـــــــه ســـــــپين نشـــــــم ويلـــــــی ســـــــپين تـــــــه تـــــــورزه
دااميـــــــدديي خـــــــوک لـــــــه مانـــــــه هـــــــيڅ نـــــــه کانـــــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند ایښی دجما ل شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی
په رښتیا که ته څه کاروړځنې واخلې
شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

ثه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه
ته يې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وايي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي يې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي دګل رنګ دی دستايلو
نسیم وايي خوشبويي بويه دوړلو
فیصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وايي غوټۍ خاندي هوسیږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نورواېي له ډېرې زړه تنګۍ نه
زړه یې چوي اوګرېوان یې څیرې کېږي

ثواب

دبډای ثواب دوړی مړول دی
دفقیرثواب روژې خدای ته نیول دی
غازي وژني بل سړی ثواب دپاره
دشهیدثواب خپل ځان په بل وژل دی

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مینه دیار
دزوراوظلم لوی دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ویلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دی همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱٤ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳٥ کښې په لوړې رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډير زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډيرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

١- دپسرلی نغمه.
٢- بله ډيوه.
٣- لغوي څېړنه.
٤- پښتو سندرې.
٥-عالي افکار.
٦- څه ليکل يا ليک پوهه.
٧- ادبي بحثونه.
٨- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
٩- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
١٠- د آزادۍ پيغام.
١١- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هئيت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library